

ด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓๒๓ ประจำเดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน

ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน (emergency contraceptive pills, morning-after pills) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “ยาคุมฉุกเฉิน” เป็นยาเม็ดฮอร์โมนที่มีขนาดสูง ซึ่งมีประสิทธิภาพในการคุมกำเนิดประมาณ 80-90 % การป้องกันจะลดลงตามระยะเวลาที่รับประทาน โดยจะไปรบกวนการตกไข่หรือรบกวนการปฏิสนธิ

<https://thelowdown.com/blog/morning-after-pill-guide>

ข้อบ่งใช้ ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน

- การใช้วิธีคุมกำเนิดปกติผิดพลาด ไม่ถูกต้อง หรือมีเหตุฉุกเฉิน เช่น ถุงยางอนามัยฉีกขาด, นับระยะปลอดภัยผิดพลาด, ห่วงอนามัยหลุด, ลืมฉีดยาคุมกำเนิด หรือลืมรับประทานยาคุมกำเนิด
- หลังมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่พึงประสงค์

วิธีการรับประทาน

ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินที่มีจำหน่าย มี 2 รูปแบบ ได้แก่

- รูปแบบ 1 เม็ดต่อแผง

ประกอบด้วยตัวยา Levonorgestrel 1.5 มิลลิกรัม/เม็ด

รับประทาน 1 เม็ดทันที หลังจากมีเพศสัมพันธ์หรืออย่างช้าไม่ควรเกิน 72 ชั่วโมง

- รูปแบบ 2 เม็ดต่อแผง

ประกอบด้วยตัวยา Levonorgestrel 0.75 มิลลิกรัม/เม็ด

รับประทาน **ยาเม็ดแรก**ทันที หลังจากมีเพศสัมพันธ์หรืออย่างช้าไม่ควรเกิน 72 ชั่วโมง และรับประทาน**เม็ดที่สอง**ห่างจากเม็ดแรก 12 ชั่วโมง

ข้อควรรู้

- ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินยังไม่สามารถป้องกันการตั้งครรภ์ 100% และไม่สามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- แนะนำให้สวมถุงยางอนามัย เพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- ไม่ควรกินยาคุมกำเนิดฉุกเฉินมากกว่า 2 ครั้ง ภายในรอบเดือนเดียว เนื่องจากยาจะส่งผลให้ระบบสืบพันธุ์สร้างฮอร์โมนผิดปกติ
- ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินมีผลข้างเคียง เช่น ประจำเดือนมาไม่ปกติ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง และถ้ารับประทานบ่อยๆ อาจเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์นอกมดลูก

ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร
ก่อนใช้ยาทุกครั้ง

เอกสารอ้างอิง

1. Batur, P.; Kransdorf, L. N.; Casey, P. M., Emergency Contraception. *Mayo Clin Proc* 2016, 91 (6), 802-807, doi:10.1016/j.mayocp.2016.02.018.
2. 0054.pdf [อินเทอร์เน็ต]. [อ้างถึง 24 พฤศจิกายน 2022]. Available at: <https://pharmacy.mahidol.ac.th/knowledge/files/0054.pdf>

ผู้ตั้งบทความ : ญญ.อุบลญา จันทรวงศ์ // Email : vck_rx@hotmail.com

ดาวน์โหลดข่าวสารนี้
ที่ QR CODE ด้านล่างนี้

กองเภสัชกรรม สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

๓๒๐ ม.๖ ซ.เคหะชุมชนท่าทราย แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ โทร. ๐ ๒๕๘๐ ๘๗๘๒

